

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119212731
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mandáák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3119212731.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ing. Miroslava Mandáaka a členiek senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a JUDr. Ivety Sopkovej vo veci starostlivosti o mal. O. F., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky B. F., bytom H., G. X., bunka č. XX, a otca neurčeného, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 26P/220/2019- 42 zo dňa 31. marca 2020, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie z r u š u j e.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým mal. O. ponechal v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Zlatovce.

2. V odôvodnení uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí (ďalej len „úrad“) podnetom zo dňa 16.12.2019 žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by rozhodol o ponechaní mal. O. v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Zlatovce, Trenčín (ďalej len „CDR“) a aby súd bez návrhu začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým. V podnete úrad uviedol, že uznesením tunajšieho súdu č.k. 31P/77/2018-59 zo dňa 04.07.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.07.2019, bolo nariadené výchovné opatrenie, a to pobyť v zariadení na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa na dobu 6 mesiacov, ktoré sa realizuje v CDR. Počas plynutia výchovného opatrenia boli matke určené úlohy na dosiahnutie cieľa. Mala aktívne pracovať na úprave a zlepšení svojich rodinných a sociálnych pomerov, nájsť si stále zamestnanie s pravidelným a dlhodobým príjmom. Ďalej si mala zabezpečiť bývanie a zotrvanie v danej domácnosti dlhobojšie, riadne si uhrádzať nájomné, prejavovať aktívny záujem o deti a spolupracovať s úradom a CDR. Dňa 18.10.2019 matka na spoločnom stretnutí v CDR sama uznala, že nemá vytvorené podmienky pre návrat detí do jej starostlivosti, ale zároveň uviedla, že sa pokúsi nájsť a vybaviť si bývanie, že urobí pre to všetko. Dňa 12.11.2019 úrad vykonal šetrenie v domácnosti matky a bolo zistené, že naďalej neoprávnene obýva mestskú nájomnú bunku na Kasárenskej ulici v Trenčíne. Na Okresnom súde Trenčín je vedené proti matke konanie pod spisovou značkou 20C/38/2019 o vypratanie nehnuteľnosti. Na matku bol k 31.12.2018 vyhlásený osobný bankrot. Po tomto termíne jej opäť narastajú dlhy. Aktuálne dlhuje na nájomnom od 01.01.2019 sumu 332,69 €, za vodu 456,80 € a za komunálny odpad úhrady neplatí vôbec. Mesiac pred uplynutím platnosti uloženého výchovného opatrenia sa opäť uskutočnilo spoločné stretnutie na pôde CDR, kde matka uviedla, že stále býva v mestskej nájomnej bunke, kde nehradí nájomné a ani zálohové platby za vodu. Elektriку hradí jej plnoletá dcéra. Matka ďalej uviedla, že od 16.12.2019 má možnosť prenajať si dvojizbový byt v Trenčíne, kde by mala hradíť nájomné 330,- € mesačne s tým, že pri podpise zmluvy musí uhradiť dva nájomy dopredu. Matka nevedela uviesť adresu tohto prenájmu, nevedela uviesť ani meno vlastníka prenajímanej nehnuteľnosti a ani telefonický kontakt na neho. Matka tiež uviedla, že od 01.10.2019 jej bola zmenená pracovná zmluva, pracuje ako upratovačka na strednej škole, kde

by mala mať zmluvu na jeden rok. Keďže matka na stretnutie nepriniesla žiadne doklady (pracovnú zmluvu, bližšie informácie o prisľúbenom prenájme), bola jej poskytnutá lehota na ich predloženie do 10.12.2019 do 11.00 hod.. Matka uvedené doklady nezabezpečila a nepriniesla. O maloleté dieťa matka v zariadení prejavuje záujem, dieťa v zariadení navštevuje a jeden víkend v mesiaci sa realizuje krátkodobý pobyt detí v domácnosti matky. Úrad teda konštatuje, že matka za 5 mesiacov trvania uloženého výchovného opatrenia si neupravila podmienky tak, aby sa jej maloleté dieťa mohlo vrátiť do osobnej starostlivosti. Úrad sa nestotožňuje s názorom CDR, že „v prípade zhoršenia situácie navrhuje využiť možnosť dobrovoľného pobytu matky s deťmi a využitie terénnych a ambulantných služieb CDR“, nakoľko k takejto forme vykonávania opatrení SPODaSK musí byť k dispozícii v prípade ostatných maloletých detí matky umiestnených do CDR, súhlas otca. Situácia na strane matky je nestála, jednak v oblasti sociálnych pomerov, finančného zabezpečenia rodiny, ale i zabezpečenia bytovej otázky. Matka si od umiestnenia maloletých detí v CDR nenašla vhodné bývanie. Účelovo zavádzala úrad, že má bývanie zabezpečené, hoci to nebola pravda. Je však potrebné poukázať aj na nemotivujúci prístup matky k plneniu školskej dochádzky, čo ovplyvňuje možnosti ďalšieho uplatnenia detí, pokiaľ by sa vrátili do osobnej starostlivosti matky. Rovnako nezodpovedne sa matka stavia k úhrade mesačných platieb nákladov bývania. I keď má príjem, ako deklaruje, tento nevie preukázať a svoje finančné záväzky si žiadnym spôsobom neplní. Maloletý O. má 6 rokov a navštevuje prípravný ročník Spojenej školy internátnej v Trenčíne. Správanie má dobré. So súrodencami má vybudovaný silný citový vzťah a rovnako tak aj k matke. Zdravotný stav má dobrý. Záverom úrad uvádza, že dôvody, pre ktoré bolo nariadené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov detí, matka doposiaľ neodstránila. Nemá pre maloleté deti vytvorené vhodné rodinné a sociálne pomery. Úrad konštatuje, že výchovné opatrenie, ktoré začalo plynúť 17.07.2019 a bolo uložené na dobu 6 mesiacov, nespĺnilo účel. Matka nemá vytvorené podmienky pre návrat dieťaťa a ani nikto z rodiny neprejavil záujem zabezpečovať maloletému dieťaťu starostlivosť. Súd uznesením č.k. 26P/220/2020-13 zo dňa 09.01.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého O. a ponechal v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Zlatovce. Zároveň začal bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým. Na odvolanie matky, Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 5CoP/13/2020-30 zo dňa 12.03.2020 uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. o nariadení neodkladného opatrenia zrušil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že jediným dôvodom, pre ktorý by mal byť maloletý O. naďalej ponechaný v starostlivosti CDR, je skutočnosť, že si matka neplní svoje peňažné záväzky a hrozí jej vypratania z bunky, ktorú neoprávnene obýva. Matke však úrad kolízneho opatrovníka ani CDR nevytýkajú nič, pokiaľ ide o jej osobnú starostlivosť o maloletého O.. Tu treba poukázať aj na to, že maloletý O. strávil u matky celé letné prázdniny v roku 2019 a zo správ, ktoré boli zabezpečené v tomto konaní, nevyplýva, že by matka osobnú starostlivosť o maloletého v tejto dobe zanedbávala, alebo že by maloletý O. strávil tento čas u matky v prostredí, ktoré ohrozuje jeho život, zdravie, či zdravý fyzický a psychický vývoj. Zo zistených skutočností nepochybne vyplýva, že matka maloletého má stále problém plniť si niektoré povinnosti, ktoré napomáhajú vytváraniu stabilného a vhodného prostredia pre výchovu a vývoj maloletého dieťaťa a ktoré väčšina spoločnosti zvláda. Tu má odvolací súd namysli zabezpečenie vhodného a trvalého bývania pre seba i maloleté deti, pri súčasnom plnení všetkých peňažných povinností, ktoré z toho vyplývajú a sú potrebné na jeho udržanie. Toto však podľa odvolacieho súdu nemôže byť dôvod pre odňatie, resp. v tomto prípade nenavrátanie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky. Je to skôr dôvod na to, aby kompetentné orgány štátu využili všetky svoje možnosti a matke poskytli potrebnú pomoc tak, aby nebol v budúcnosti dôvod na odňatie maloletého dieťaťa z osobnej starostlivosti matky, ktorá má v zdravom vývoji každého maloletého dieťaťa svoju nezastupiteľnú úlohu. Na základe uvedených záverov odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bol maloletý O. ponechaný v starostlivosti CDR, zrušil, pretože nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané /potreba neodkladnej úpravy pomerov zúčastnených/, neexistovali. Súd prvej inštancie následne na základe doplnených listín zistil, že uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 31P/77/2018-59 zo dňa 04.07.2019 bolo maloletému dieťaťu nariadené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia rodinných a sociálnych pomerov, pobyt v zariadení Centra pre deti a rodiny Zlatovce, najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.07.2019. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 23.03.2020 vyplynulo, že dňa 13.02.2020 bolo uskutočnené prešetrovanie pomerov v domácnosti matky v bunke č. 17, na Kasárenskej ulici v Trenčíne. Zistené bolo, že bytové podmienky na strane matky sú pre deti nevhodné, dokonca ohrozujúce ich rast a vývoj. Keďže odvolací súd nedisponuje informáciami o anamnéze rodiny, nemá ani celkový prehľad o dianí sa v rodine matky maloletých detí. Nevie o matkinom nevhodnom výchovnom prístupe, nezodpovednej a doslova ohrozujúcej mravnej výchove detí. ÚPSVaR Trenčín

podal a poskytol matke opakovane pomocnú ruku a pre ochranu jej maloletých detí zabezpečil matke bývanie, ktoré jej poskytlo mesto Trenčín. Matka bývala v maringotke pri Váhu v obci Kočovce, kde doslova v hodine dvanástej za mrazivého počasia matka s deťmi odišla zo zadymenej maringotky, keďže túto si vykurovali tuhým palivom a deravým komínom. Matka s deťmi prichádzala do bunky č. 17 v Trenčíne, kde mala zabezpečené podmienky pre bývanie. Nezodpovedným prístupom matky a tiež skutočnosťou, že matka v žiadnej práci nevydržala viac ako pár dní, prestala platiť náklady bývania a prevádzky bunky. Svojou vlastnou ľahostajnosťou a nezodpovedným prístupom prišla o možnosť zotrvania v danej bunke. Treba poukázať na fakt, že kolízny opatrovník nemal výhrady voči bývaniu matky v bunke. Od jej nasťahovania sa do bunky je ale táto aktuálne v katastrofálnom stave a nevhodnom pre maloleté deti. Bytové podmienky u matky boli také, že kolízny opatrovník odporučil CDR neuvolňovať maloleté deti do domácnosti matky na krátkodobé pobyty. Keďže konečné rozhodnutie v tejto veci je na zodpovednosti vedenia CDR, ÚPSVaR Trenčín vedie iba evidenciu o tých pobytoch. Počas práce s rodinou matky maloletého od roku 1997 matka opakovane zanedbávala starostlivosť o maloleté deti. Jej prvé dve deti O. F. (XXXX) a O. F. (XXXX) boli matke odňaté zo starostlivosti a v roku 1997 bola nad nimi nariadená ústavná starostlivosť, neskôr boli deti zverené do pestúnskej starostlivosti. V rodine bolo úradom od roku 2002 vedené, v tom čase u maloletých detí, F. Z. (XXXX) a F. O. (XXXX), výchovné opatrenie - dohľad, ktorý sa realizoval v rodine až do doby umiestnenia maloletých detí do CDR, t.j. do 18.04.2018. V tom čase boli maloleté deti vyňaté zo starostlivosti matky z dôvodu závažného života rodiny, kedy matka zanedbávala povinnú školskú dochádzku detí. Požívala alkoholické nápoje a v rodine boli opakovane uskutočňované zásahy Mestskej polície Trenčín alebo príslušníkov OO PZ Trenčín. Matka uskutočňovala neskoré nočné návštevy, narúšala tak zdravý rast a vývoj detí, keďže tieto nemohli spať a zdržiavali sa v silne zafajčenom prostredí plnom hluku a hádok. Matka maloletého v rámci práce s rodinou neustále zavádzala a klamala, čo robí doteraz. Je nepochybné, že svoje deti miluje a má rada. Ich návratom do jej starostlivosti budú O. a aj ostatné deti B. a V. ohrozené na ich zdravom raste a vývoji. Treba poukázať na skutočnosť, že keď ÚPSVaR Trenčín pre ohrozenie maloletých detí pristúpil k ich vyňatiu zo starostlivosti matky, prihladol predovšetkým na väzby detí a matky, a preto zvolil a vybral zariadenie na umiestnenie detí, ktoré sa nachádza v blízkosti bydliska matky. Aktuálne síce, ako poznamenal odvolací súd, matka dieťaťa pracuje. O svojom príjme uvádza nepravdivé informácie, keďže z príjmu má stíhanú exekúciu. Matka nerozvážne hospodári so svojim príjmom. I keď má príjem, svoje finančné záväzky si neplní. Na základe uvedeného nepochybne vyplýva dôvod na nevyhnutnú úpravu pomerov neodkladným opatrením, nakoľko vrátením dieťaťa do starostlivosti matky je reálne ohrozená výchova, výživa, zdravý rast a vývoj maloletého O.. Matka svojim spôsobom života a prístupom k základným potrebám dieťaťa ohrozuje rast a vývin dieťaťa, ktorý sa podarilo pobytom maloletého O. v CDR eliminovať. ÚPSVaR Trenčín je presvedčený, že v konaní týkajúcom na maloletého O. existujú dôvody, pre ktoré by mali byť pomery upravené neodkladným opatrením. Trval na ponechaní maloletého O. v CDR Zlatovce, a to vydaním neodkladného opatrenia, ktoré neznesie odklad. Zo záznamu z prešetrenia v domácnosti matky vyplynulo, že dňa 13.02.2020 bolo uskutočnené prešetrenie v domácnosti matky maloletého na adrese H., G. XA, bunka č. XX - matky maloletých detí O., V. F., nar. 10.XX.XXXX, ktoré sú umiestnené v Centre pre deti a rodiny Zlatovce a B. F., nar. XX.XX.XXXX, umiestnenej v Diagnostickom Centre Lietavská Lúčka. V čase prešetrenia pomerov bola v domácnosti zastihnutá plnoletá dcéra matky maloletého Z. F.. Matka detí sa nachádzala v práci. Boli prešetrené bytové pomery matky so súhlasom Z. F.. Matka maloletého neoprávnene obýva bunku č. 17. V bunke býva matka maloletého, plnoletá Z. s priateľom a ich dcérou Z. N. a plnoletým O. F.. V čase prešetrenia pomerov bola bunka silno zafajčená. Na okne je rozbité sklo a z vonku bunky na dverách kľučka. Zvnútra bunky je nad kľučkou diera. Bunka je odpojená od elektrickej energie. Energie majú natiahnuté káblom načierno. V bunke sa nachádza váľanda a rozkladací gauč. V domácnosti majú studenú vodu. Vodu ohrievajú podľa potreby v bojleroch, ktorý je na elektriku. V čase prešetrenia pomerov teplá voda netiekla. V miestnosti sa nachádza stôl, skrinky s TV. Elektrický sporák je umiestnený hneď vedľa WC a sprchového kúta. V kúpeľni majú tiež skriňu, v ktorej boli osobné veci nahádzané. Hygiena v bunke je tiež na slabšej úrovni. Elektrika je v bunke odpojená od 09/2019, kedy prišiel nedoplatok viac ako 300,-€, na ktorého úhradu nemala rodina financie. Plnoletá Z. preukázala doklad od mesta Trenčín, kde jej bolo odsúhlasené pridelenie bunky č. XX na G. ulici, ktoré od 10.02.2020 dostane pridelenú najneskôr do štyroch mesiacov. Ide o jednoizbový byt s nájmom na tri roky. Z. očakáva narodenie tretieho dieťaťa, termín pôrodu má určený na 10.07.2020. Druhé dieťa sa jej narodilo mŕtve. Zo záverov vyplýva, že prešetrením pomerov matky bolo zistené, že táto si svoje pomery neupravila tak, aby deťom mohla zabezpečovať osobnú starostlivosť. Za matkou detí sa pracovníčky ÚPSVaR dostavili v rovnaký deň, a to 13.02.2020 v jej zamestnaní na Strednej športovej škole v Trenčíne. Matka bola informovaná o prešetrení pomerov v jej domácnosti. Matka uviedla, že aktuálne nemá iné bývanie ako v bunke č. 17

na Kasárenskej ulici v Trenčíne. Pracuje ako upratovačka. Zároveň priznala, že klamala pri poslednom stretnutí v CDR dňa 19.12.2019 ohľadne bývania. Uviedla, že jej začali stíhať exekúciu zo mzdy 200,- až 300,- €, exekúciu má za neplatenie výživné na syna O., ktorý bol zverený do pestúnskej starostlivosti. Nemala preto na úhradu nájmu a zábezpeky nájmu, čo vopred vedela a nepovedala. Ohľadne odpojenia energie uviedla, že je to pravda. Elektriku majú napojenú káblom z vedľajšej bunky. Uviedla, že teraz nemajú peniaze, ani plnoletý syn O. nedostal dva mesiace výplatu. Z lustrácie matky v Sociálnej poisťovni je zrejmé, že od 09/2019 je zamestnaná u zamestnávateľa Stredná športová škola v Trenčíne, kde v 09/2019 dosiahla vymeriavací základ 114,96 € a úhrn poistného 10,77 €, v 10/2019 vymeriavací základ 659,15 € a úhrn poistného 61,94 €, v 11/2019 vymeriavací základ 793,50 € a úhrn poistného 74,57 €, v 12/2019 vymeriavací základ 623,50 € a úhrn poistného 58,59 €, v 01/2020 vymeriavací základ 664,- € a úhrn poistného 62,41 € a v 02/2020 vymeriavací základ 664,- € a úhrn poistného 62,41 €. Podľa vyjadrenia matky jej exekúčne stíhajú zo mzdy 200,- až 300,- €.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1,2, § 324 ods. 1,2, § 360 ods. 1,2, § 367 ods. 1 CMP a konštatoval, že nariadenie neodkladného opatrenia v danej veci je dôvodné. Z doposiaľ zistených skutočností mal súd za osvedčené, že si matka dieťaťa neupravila svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby jej maloleté dieťa mohlo byť vrátené do osobnej starostlivosti. Skutočnosť, že matka nemá vytvorené podmienky pre návrat dieťaťa do jej starostlivosti, uznala sama pri pohovore. Matka s úradom nedostatočne spolupracuje a dôvody, pre ktoré bolo výchovné opatrenie nariadené, doposiaľ neodstránila, preto možno konštatovať, že nariadené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel. Vykonaným dokazovaním bolo tiež zistené, že matka maloletého neoprávnene obýva mestskú nájomnú bunku, ktorá je predmetom vypratania, ktoré konanie je vedené proti matke maloletého na Okresnom súde Trenčín pod spisovou značkou 20C/38/2019. Iné bývanie matka zabezpečené nemá. Matka priznala, že ohľadne ňou uvádzanej možnosti prenajať si dvojizbový byt v Trenčíne, kde by mala, podľa jej slov, hradiť nájomné 330,- € mesačne a pri podpise zmluvy by musela uhradiť dva nájom dopredu, neposkytla kolíznemu opatrovníkovi pravdivé informácie, vzhľadom k tomu, že kvôli exekučným zrážkam zo mzdy nemala na úhradu nájmu a zábezpeky, čo vedela, no nepriznala to. Ďalej bolo zistené, že v bunke okrem matky maloletého bývajú ďalšie tri dospelé osoby a jedno dieťa. V čase prešetrovania pomerov bola bunka silno zafajčená. Na okne bolo rozbité sklo, z vonku bunky je na dverách kľučka, z vnútra bunky bola nad kľučkou diera. Bunka je odpojená od elektrickej energie. Elektrina je v bunke natiahnutá načierno. V domácnosti je studená voda, ohrievaná podľa potreby v bojler, ktorý je na elektriku. Elektrický sporák je umiestnený hneď vedľa WC a sprchového kúta. Hygiena v bunke je na slabšej úrovni. Matka maloletého je od 25.09.2019 zamestnaná u zamestnávateľa Stredná športová škola v Trenčíne, u ktorého, podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni, sa v období od 09/2019 do 02/2020 jej vymeriavací základ pohyboval od 114,- € do 793,50 € mesačne a úhrn poistného od 10,77 € do 74,57 € mesačne. Podľa vyjadrenia matky jej exekúčne stíhajú zo mzdy 200,- až 300,- €. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že matka pre maloletého nemá zabezpečené vhodné rodinné a sociálne pomery, preto, podľa názoru súdu, existuje potreba bezodkladného zásahu súdu vo forme okamžitej kolíznym opatrovníkom navrhovanej súdnej úpravy pomerov účastníkov konania. Zároveň sa nepodarilo nájsť žiadnu inú vhodnú osobu z príbuzných maloletého dieťaťa, ktorá by bola ochotná vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, preto súd dospel k záveru, že v súčasnosti bude v záujme maloletého O. a jeho ponechanie v Centre pre deti a rodiny Zlatovce spolu s ostatnými súrodencami umiestnenými v CDR, s ktorými má O. vybudované silné citové vzťahy. Na základe uvedených skutočností, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a nariadil ponechanie maloletého O. v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Zlatovce.

4. Uznesenie súdu prvej inštancie odvolaním napadla matka maloletého dieťaťa. Poukázala na to, že celý život bola týraná, deti vychovala sama. I keď bývala v maringotke, o deti bolo vždy postarané. Na základe návrhu sociálnej kurátorky súhlasila s presťahovaním na Kasárenskú ulicu, ale bunka, kde ju umiestnili, bola v hroznom stave. Prepadávala sa podlaha, bola plesnivá, čím sa zhoršil aj jej zdravotný stav. Keďže dvere sa nedali zamykať, viackrát ju okradli. Kurátorka k nej nechodila pravidelne, ale maximálne trikrát ročne, aj to len kvôli škole. Záhaľčivý život nikdy nevedla, ide o nepravdy. Dňa 05.02.2018 dlh na nájomnom vyplatila, na vodu uzavrela splátkový kalendár. Teraz má zamestnanie, žiadala, aby jej bola ponechaná bunka a ona mohla dlh vyplatiť. Situácia má nepriaznivý vplyv aj na jej zdravotný stav.

5. Kolíznym opatrovník k odvolaniu matky písomne uviedol, že trvá na dôvodoch, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie. S rodinou sa pracuje dlhodobo, už od roku 1997 a vzhľadom na to, že matka

neurobila pre úpravu svojich pomerov žiadne pokroky, je nevyhnutné, aby bol maloletý ponechaný v centre. Matka mala viacero možností a veľmi dlhý čas na úpravu svojich pomerov, ktorý nevyužila. Aktuálne nemá vytvorené podmienky pre návrat dieťaťa do starostlivosti. Tvrdenia matky uvádzané v odvolaní sú zavádzajúce. V prípade vrátenia dieťaťa do osobnej starostlivosti matky by bola ohrozená jeho výchova, výživa a priaznivý vývin. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

6. Ďalšie písomné vyjadrenia vo veci podané neboli.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 2 ods. 1,2, § 65 a 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

8. Podľa § 324 ods.1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods.1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 360 ods.1, 2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

11. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. V danej veci ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku, za rešpektovania zásady všeobecnej subsidiarity Civilného sporového poriadku.

13. Neodkladné opatrenie vo veciach maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len dočasnej úpravy rodinnoprávnych vzťahov. Obsah tohto predbežného opatrenia súvisí s otázkou výchovy maloletého dieťaťa. Výchova maloletého dieťaťa je inštitútom rodinného práva, ktorý má normatívne vyjadrenie v zákone o rodine. Na druhej strane, starostlivosť, ktorá môže byť obsahom neodkladného opatrenia, je inštitútom procesného práva. Jeho úprava obsahuje provizórnosť ako pojmový znak neodkladných opatrení. Preto neodkladné opatrenie vo veciach maloletých je v skutočnosti faktické opatrenie, ktoré zásadne neovplyvňuje otázku budúcej výchovy. Dočasnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho, sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania v časti o nariadenie neodkladného opatrenia. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, súd vykonával dokazovanie (§ 322 CSP). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené.

14. Odvolací súd starostlivo vyhodnotil všetky okolnosti prípadu a dospel k záveru, že predmetné uznesenie je potrebné zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP.

15. V preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu vyplynulo, že uznesením súdu č.k. 31P/77/2018-59 zo dňa 04.07.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.07.2019, bolo nariadené výchovné opatrenie, a to pobyt v zariadení na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa na dobu 6 mesiacov, ktoré sa realizuje v CDR. Počas plynutia výchovného opatrenia boli matke určené úlohy na dosiahnutie cieľa, v rámci ktorých mala aktívne pracovať na úprave a zlepšení svojich rodinných a sociálnych pomerov, nájsť si stále zamestnanie s pravidelným a dlhodobým príjmom. Ďalej si mala zabezpečiť bývanie a zotrvanie v danej domácnosti dlhodobejšie, riadne si uhrádzať nájomné, prejavovať aktívny záujem o deti a spolupracovať s úradom a CDR. Na základe

podnetu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, súd uznesením č.k. 26P/220/2020-13 zo dňa 09.01.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého O.a ponechal v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Zlatovce. Zároveň začal bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým. Na odvolanie matky, Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 5CoP/13/2020-30 zo dňa 12.03.2020 uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. o nariadení neodkladného opatrenia zrušil s odôvodnením, že jediným dôvodom, pre ktorý by mal byť maloletý naďalej ponechaný v starostlivosti CDR, je skutočnosť, že si matka neplní svoje peňažné záväzky a hrozí jej vypratania z bunky, ktorú neoprávnene obýva. Matke však úrad kolízneho opatrovníka ani CDR nevytýkajú nič, pokiaľ ide o jej osobnú starostlivosť o maloletého. Mal. O. strávil u matky celé letné prázdniny v roku 2019 a zo správ, ktoré boli zabezpečené v tomto konaní, nevyplýva, že by matka osobnú starostlivosť o maloletého v tejto dobe zanedbávala, alebo že by maloletý O. strávil tento čas u matky v prostredí, ktoré ohrozuje jeho život, zdravie, či zdravý fyzický a psychický vývoj. Zo zistených skutočností nepochybne vyplýva, že matka maloletého má stále problém plniť si niektoré povinnosti, napr. zabezpečenie vhodného a trvalého bývania pre seba i maloleté deti, pri súčasnom plnení všetkých peňažných povinností, ktoré z toho vyplývajú a sú potrebné na jeho udržanie. Toto však podľa odvolacieho súdu nemôže byť dôvod pre odňatie, resp. v tomto prípade nenavrátanie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky. Je to skôr dôvod na to, aby kompetentné orgány štátu využili všetky svoje možnosti a matke poskytli potrebnú pomoc tak, aby nebol v budúcnosti dôvod na odňatie maloletého dieťaťa z osobnej starostlivosti matky, ktorá má v zdravom vývoji každého maloletého dieťaťa svoju nezastupiteľnú úlohu. Rozhodnutie odvolacieho súdu vychádzalo zo situácie, keď kolíznym opatrovníkom bolo vykonané šetrenie dňa 12.11.2019 v domácnosti matky a bolo zistené, že táto neoprávnene obýva mestskú nájomnú bunku na Kasárenskej ulici v Trenčíne a je voči nej vedené súdne konanie o vypratanie nehnuteľnosti. Na matku bol k 31.12.2018 vyhlásený osobný bankrot. Po tomto termíne jej opäť narastajú dlhy, na nájomnom, za vodu i za komunálny odpad. Mesiac pred uplynutím platnosti uloženého výchovného opatrenia sa opäť uskutočnilo spoločné stretnutie na pôde CDR, kde matka uviedla, že stále býva v mestskej nájomnej bunke, kde nehradí nájomné a ani zálohové platby za vodu. Elektriku hradí jej plnoletá dcéra. Matka ďalej uviedla, že od 16.12.2019 má možnosť prenajať si dvojizbový byt v Trenčíne. Matka nevedela uviesť adresu tohto prenájmu, nevedela uviesť ani meno vlastníka prenajímanej nehnuteľnosti a ani telefonicky kontakt na neho. Matka tiež uviedla, že od 01.10.2019 jej bola zmenená pracovná zmluva, pracuje ako upratovačka na strednej škole, kde by mala mať zmluvu na jeden rok. Keďže matka na stretnutie nepriniesla žiadne doklady (pracovnú zmluvu, bližšie informácie o prisľúbenom prenájme) bola jej poskytnutá lehota na ich predloženie do 10.12.2019 do 11.00 hod. Matka uvedené doklady nezabezpečila a nepriniesla. O maloleté dieťa matka v zariadení prejavuje záujem, dieťa v zariadení navštevuje a jeden víkend v mesiaci sa realizuje krátkodobý pobyt detí v domácnosti matky. Zo správy úradu kolízneho opatrovníka súdu prvej inštancie zo dňa 16.12.2019 ďalej vyplynulo, že maloletý O. má 6 rokov a navštevuje prípravný ročník Spojenej školy internátnej v Trenčíne. Správanie má dobré. So súrodencami má vybudovaný silný citový vzťah a rovnako tak aj k matke. Zdravotný stav má dobrý. Zo správy CDR zo dňa 03.12.2019 vyplynulo, že maloletý O. má mimoriadne silné väzby s matkou, ako najmladšie dieťa v rodine sa rád nechá rozmaznávať matkou a svojimi sestrami. Spolu so sestrou V. strávil celé letné prázdniny u matky v bunke na Kasárenskej ulici v Trenčíne. Po skončení letných prázdnin bol dohodnutý s matkou maloletého harmonogram stretnutí s maloletým, ktoré termíny matka nie vždy dodržiavala a maloletého navštevovala v akomkoľvek čase. V čase vyhotovenia správy však už problém s dodržiavaním dohodnutých pravidiel stretnutí nebol. Podľa CDR matka prejavuje o svoje maloleté deti, ktoré boli u nich umiestnené intenzívny záujem, deti navštevuje, realizujú víkendové prechádzky v rozsahu 4 hodín a víkendové, prázdninové pobyty jedenkrát mesačne. CDR navrhlo návrat maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a pre prípad zhoršenia situácie navrhlo možnosť dobrovoľného pobytu matky s deťmi a využitie terénnych a ambulatných služieb CDR.

16. Po vydaní rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/13/2020-30 zo dňa 12.03.2020 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonal dňa 13.02.2020 osobné šetrenie v domácnosti matky, v bunke č. 17, na Kasárenskej ulici v Trenčíne. Zistené bolo, že bytové podmienky na strane matky sú pre deti nevhodné, dokonca ohrozujúce ich rast a vývoj. V čase prešetrenia pomerov bola v domácnosti zastihnutá plnoletá dcéra matky Z. F., matka bola v práci. V bunke býva matka maloletého, plnoletá Z. s priateľom a ich dcérou Z. N. a plnoletým O. F. V čase prešetrenia pomerov bola bunka silno zafajčená. Na okne je rozbité sklo a z vonku bunky na dverách kľučka. Zvnútra bunky je nad kľučkou diera. Bunka je odpojená od elektrickej energie. Energie majú natiiahnuté káblom načierno. V bunke sa nachádza váhanda a rozkladací gauč. V domácnosti majú studenú vodu. Vodu ohrievajú podľa potreby v bojleroch, ktorý je na elektriku. V čase prešetrenia pomerov teplá voda netiekla. V miestnosti sa nachádza

stôl, skrinky s TV. Elektrický sporák je umiestnený hneď vedľa WC a sprchového kúta. V kúpeľni majú tiež skriňu, v ktorej boli osobné veci nahádzané. Hygiena v bunke je tiež na slabšej úrovni. Električka je v bunke odpojená od 09/2019. Plnoletá Z. preukázala doklad od mesta Trenčín, kde jej bolo odsúhlasené pridelenie bunky č. XX na Kasárenskej ulici, ktoré od 10.02.2020 dostane pridelenú najneskôr do štyroch mesiacov. Ide o jednoizbový byt s nájmom na tri roky. Z. očakáva narodenie tretieho dieťaťa, termín pôrodu má určený na 10.07.2020. Za matkou detí sa pracovníčky ÚPSVaR dostavili v rovnaký deň, a to 13.02.2020 v jej zamestnaní. Matka uviedla, že aktuálne nemá iné bývanie ako v bunke č. 17 na Kasárenskej ulici v Trenčíne. Pracuje ako upratovačka. Zároveň priznala, že klamala pri poslednom stretnutí v CDR dňa 19.12.2019 ohľadne bývania. Uviedla, že jej začali sťahovať exekúciu zo mzdy 200,- až 300,- €, exekúciu má za neplatenie výživné na syna O., ktorý bol zverený do pestúnskej starostlivosti. Nemala preto na úhradu nájmu a zábezpeky nájmu. Ohľadne odpojenia energie uviedla, že je to pravda. Električku majú napojenú káblom z vedľajšej bunky. Uviedla, že teraz nemajú peniaze, ani plnoletý syn O. nedostal dva mesiace výplatu. Z lustrácie matky v Sociálnej poisťovni súd prvej inštancie tiež zistil, že od 09/2019 je matka zamestnaná, v 09/2019 dosiahla vymeriavací základ 114,96 € a úhrn poistného 10,77 €, v 10/2019 vymeriavací základ 659,15 € a úhrn poistného 61,94 €, v 11/2019 vymeriavací základ 793,50 € a úhrn poistného 74,57 €, v 12/2019 vymeriavací základ 623,50 € a úhrn poistného 58,59 €, v 01/2020 vymeriavací základ 664,- € a úhrn poistného 62,41 € a v 02/2020 vymeriavací základ 664,- € a úhrn poistného 62,41 €.

17. Odvolací súd starostlivo vyhodnotil všetky vyššie uvedené skutočnosti a dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia v tejto veci (uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 26P/220/2020-13 zo dňa 09.01.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/13/2020-30 zo dňa 12.03.2020) nedošlo k takej zmene skutkových okolností prípadu, ktoré by odôvodňovali rozdielny záver odvolacieho súdu o existencii potreby nariadenia neodkladného opatrenia.

18. Z obsahu spisu, i po doplnení ďalších dôkazov, je v súčasnosti zrejmé, že maloletý sa stále nachádza v CDR, matka si rovnako neplní svoje peňažné povinnosti v súvislosti s nájmom, platbami za vodu, či poplatkami za odvoz komunálneho odpadu, a stále sa voči nej vedie súdne konanie o vypratanie ňou obývanej bunky. Na druhej strane, je stále zamestnaná, momentálne má zabezpečené bývanie pre seba i maloleté deti, s tým, že plnoletá dcéra s partnerom a mal. dieťaťom, s ktorými zdieľala domácnosť, predložila doklad od Mesta Trenčín, kde jej bolo odsúhlasené pridelenie bunky č. 15 na Kasárenskej ulici, ktorú od 10.02.2020 dostane pridelenú najneskôr do štyroch mesiacov (t.j. do 10.06. 2020). O svoje maloleté deti, vrátane maloletého O., prejavuje ako matka riadny záujem, navštevuje ich v dohodnutých termínoch a maloleté deti O. a V. u nej (v bunke č. XX na ulici G.) strávili celé letné prázdniny v roku 2019. V konaní neboli zo strany CDR hlásené žiadne negatívne poznatky, nasvedčujúce tomu, že by matka o dieťa záujem nejavila.

19. Tak, ako tomu bolo v čase vydania rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/13/2020-30 zo dňa 12.03.2020, je teda zrejmé, že matka maloletého má stále určitý problém vytvoriť stabilné a vhodné prostredie pre výchovu a vývoj maloletého dieťaťa, spočívajúci predovšetkým v neplnení si všetkých povinností na zabezpečenie vhodného a trvalého bývania pre seba i deti. Odvolací súd však zhodne i v tejto veci konštatuje, že len uvedená skutočnosť sama osobe nemôže byť dôvodom pre nenavrátenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, pričom iné závažné skutočnosti, odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov zúčastnených strán takouto formou, napriek doplneným šetreniam, zistené neboli.

20. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP uznesenie súdu prvej inštancie zrušil, pretože nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané neexistovali.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).